Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Achtergrondinformatie, handleiding en benodigdheden voor de workshop “Vóór-vallen”

In gesprek over veiliger werken op hoogte

25-6-2026
Versie 1.0

Achtergrondinformatie en voorbereiding van de workshop

Achtergrondinformatie

In deze door het RIVM ontwikkelde workshop gaan deelnemers met elkaar in gesprek over valongevallen bij het werken op hoogte. De informatie die in deze workshop wordt gebruikt is gebaseerd op ernstige, meldingsplichtige arbeidsongevallen die door de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) zijn onderzocht. Het RIVM heeft deze gegevens geanalyseerd en er observatiekaarten van gemaakt. Deze kaarten zijn vervolgens in de praktijk getest bij bedrijven die veel op hoogte werken. Ze vormen de basis van de workshop.

Meer informatie over dit onderzoek is te vinden op https://www.lerenvoorveiligheid.nl/onderzoek, onder de kop "Onderzoek naar veiligheidsinterventies"[1].

Inhoud van dit document

Dit document bevat de benodigdheden voor het organiseren van de workshop "Vóór-vallen":
- Handleiding voor de workshopleider, bijvoorbeeld een veiligheidsprofessional die de workshop in diens organisatie wil geven.
- Spelregels voor de deelnemers.
- 24 observatiekaarten.
- 7 scorevellen.

Doel van de workshop

Aan de hand van observatiekaarten leren de deelnemers over factoren die een rol kunnen spelen bij valongevallen en gaan hierover met elkaar in gesprek. Zo krijgen zij meer inzicht in de risico's in hun werkomgeving en leren ze hoe ze valongevallen kunnen voorkomen.

Doelgroep

Kenmerken van de workshopleider:
- Vaardigheden: een opdracht uitleggen, een groepsgesprek leiden en interactie bevorderen.
- Kennis over veilig werken op hoogte, de observatiekaarten en de organisatie.

Kenmerken van de deelnemers (maximaal 15 deelnemers, verdeeld in groepjes van 3-4 personen):
- Mensen die zelf op hoogte werken.
- Mensen die samenwerken met mensen die op hoogte werken.

Voorbereiding van de workshop

- Print voor elk groepje de observatiekaarten en scorevellen (enkelzijdig) uit. Print ook de spelregels uit.
- Knip en vouw de observatiekaarten volgens de instructies op de kaarten.
- Verdeel de deelnemers in groepjes van drie tot vier personen.
- Leg voor elk groepje de zeven scorevellen op tafel, samen met een kopie van de spelregels en een set observatiekaarten.
- Leg de observatiekaarten op het 'start'-vel. De kaart 'vallen van een ladder: voorkom verlies van evenwicht' (of andere kaart indien een subset van de kaarten wordt gebruikt) ligt bij alle groepjes bovenaan de stapel.

1 Directe links: Van ongeval naar observatie: Veiliger werken op hoogte & De val voor zijn. In gesprek over veiliger werken op hoogte

Handleiding voor de workshopleider

De workshop bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Welkom
2. Plenaire introductie
3. Opdracht: in gesprek over veiliger werken op hoogte
4. Plenaire evaluatie
5. Afsluiting

Hieronder volgt per onderdeel een korte beschrijving.

1. Welkom

Heet iedereen welkom en leg het doel van de workshop uit. Laat iedereen zichzelf kort voorstellen (als niet alle deelnemers elkaar kennen) en geef tenslotte de gelegenheid voor het stellen van vragen.

2. Plenaire introductie

Voordat de deelnemers aan de slag gaan met de opdracht is het handig om plenair uit te leggen waarom de workshop wordt gegeven en waar de observatiekaarten vandaan komen. Het is daarbij goed om de volgende punten te benoemen:
1. Achtergrondinformatie:
    a. De workshop en observatiekaarten zijn ontwikkeld door het RIVM.
    b. De observatiekaarten zijn gebaseerd op ongevalsgegevens van de Nederlandse Arbeidsinspectie.
    c. Het RIVM heeft meer dan 10.000 valongevallen geanalyseerd en samengevat op de observatiekaarten.
2. Leg uit dat de observatiekaarten gaan over factoren die je vóórafgaand aan een valincident kunt zien.
3. Geef een voorbeeld van werken op hoogte uit de eigen praktijk.
4. Geef de deelnemers de gelegenheid om zelf een voorbeeld te geven.

3. Opdracht: in gesprek over veiliger werken op hoogte

De deelnemers bespreken de observatiekaarten met elkaar en beoordelen deze door ze op een scorevel te leggen dat het beste omschrijft hoe goed dit binnen de eigen organisatie is geregeld. Voor de start van de opdracht is het goed om de volgende punten door te nemen:
1. Maak groepen van 3-4 personen.
2. Controleer dat iedere groep 1 set observatiekaarten en 7 scorevellen heeft, inclusief het ‘start’ vel.
3. Leg uit hoe de observatiekaarten zijn opgebouwd. Neem daarvoor gezamenlijk de bovenste kaart door. De voorzijde beschrijft waarom iets belangrijk is en de achterzijde bevat observatiepunten.
4. Leg aan de hand van de spelregels (zie pagina 5 van dit document) uit hoe de opdracht werkt. Benadruk dat ze hun eigen werksituatie beoordelen aan de hand van de kaarten. Leg de kaart op het scorevel dat het beste omschrijft hoe goed dit binnen de eigen organisatie geregeld is.
5. Vertel de deelnemers hoe lang ze de tijd hebben voor de opdracht (25-30 minuten).
6. Geef gelegenheid voor het stellen van vragen.

Indicaties voor de workshopleider dat de deelnemers de opdracht correct uitvoeren:
- De deelnemers delen voorbeelden over werken op hoogte.
- De deelnemers delen hun mening of visie over de onderwerpen op de kaarten.
- De deelnemers reageren op de input van anderen.
- De deelnemers doen allemaal mee bij het bepalen van de score.

Als de discussie niet op gang komt, kunnen vragen worden gesteld worden om de discussie op gang te brengen, zoals:
- Hebben jullie recent iets mis zien gaan wat op één van de kaarten staat?
- Is er iets wat jullie bij jezelf en/of anderen wel eens (bijna) mis zien gaan?
- Staat er iets op de kaarten wat je eigenlijk wel wist, maar soms toch doet?

4. Plenaire evaluatie

Rond de opdracht plenair af en evalueer met de hele groep hoe de opdracht is gegaan. Door de verschillende groepjes hun ervaringen te laten delen, kunnen zij ook van elkaar leren. Neem de volgende punten mee:

1. Vraag de deelnemers naar hun ervaring/mening over de opdracht.
2. Stel een paar evaluatievragen.

Voorbeeldvragen:

- Wat hebben jullie geleerd, wat was een nieuw interessant inzicht van vandaag?
- Over welke observatiekaart hadden jullie de meeste discussie?
- Wat halen jullie hieruit? Waar zou je bijvoorbeeld meer op willen letten, als het gaat om werken op hoogte?
- Wat moeten we als bedrijf veranderen om veiliger op hoogte te werken?

5. Afsluiting

Bedank alle deelnemers voor hun bijdrage aan de workshop. Je kan als workshopleider de scores opschrijven en bewaren. Geef dan aan wat je met deze informatie gaat doen. Geef de deelnemers de gelegenheid om vragen te stellen en om mogelijk later contact op te nemen.

Spelregels

Doel

Ga aan de hand van observatiekaarten met je collega's in gesprek over valongevallen en wat daaraan vooraf gaat. Wat herken je en wat is nieuw voor je? Let je hier zelf op tijdens het werk? En hoe goed is dit geregeld bij jouw bedrijf?

Spelverloop

1. Pak om de beurt een kaart en lees de informatie hardop voor.
2. Bespreek de observatiepunten onder de kop 'Wat ging bij anderen mis?'. Geef op basis van je eigen ervaringen concrete voorbeelden van wat er goed of minder goed gaat bij jullie in het bedrijf.
3. Beoordeel als groep hoe goed de observatiepunten binnen jullie bedrijf geregeld zijn. Leg de kaart op een van de gekleurde vakken (heel goed, goed, matig of slecht). Als jullie samen niet tot een score kunnen komen, leg de kaart dan in een van de andere vakken ("we weten het niet" of "niet van toepassing")
4. Herhaal bovenstaande voor elke kaart.

Einde van het spel

Bespreek met alle groepjes samen hoe jullie de kaarten hebben beoordeeld, waar jullie van mening verschillen en wat er binnen jullie bedrijf nog kan worden verbeterd op het gebied van veiligheid.

Knippen

Vallen van een ladder

Voorkom verlies van evenwicht | **Zet de ladder goed neer** | Gebruik een goede ladder

Vallen van een ladder

Zet de ladder goed neer

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met ladders is het belangrijk om de ladder goed neer te zetten, zodat deze niet omvalt of wegglijdt. In ongeveer **12 van de 20** valongevallen met een ladder is de ladder **niet goed neergezet**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Ladder staat tegen ongeschikt oppervlak
- Ladder op natte/gladde ondergrond
- Ladder op plek waar deze kan worden aangereden of aangestoten
- Ladder niet onder de goede hoek
- Ladder niet beveiligd tegen wegschuiven of inklappen

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vallen van een ladder

Voorkom verlies van evenwicht | Zet de ladder goed neer | **Gebruik een goede ladder**

Vallen van een ladder

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met ladders is het belangrijk om goed op een ladder te gaan staan. In ongeveer **9 van de 20** valongevallen met een ladder speelt het **verlies van evenwicht** een rol.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Minder dan drie contactpunten met ladder
- Langdurig op ladder staan
- (Over)reiken vanaf ladder
- Op bovenste tree staan
- Gladde schoenen
- Gladde treden

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vouwen

Knippen

Vallen van een vaste steiger

Voorkom verlies van evenwicht | Plaats de steiger stabiel | Zorg voor randbeveiliging | Zorg voor steigers in goede staat | Voorkom verlies van evenwicht | Zet de ladder goed neer | **Gebruik een goede ladder**

Vallen van een vaste steiger

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk om goed op een steiger te gaan staan. In ongeveer **13 van de 20** valongevallen met een vaste steiger speelt het **verlies van evenwicht** een rol.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Klimmen aan de buitenkant van steiger
- Ladder gebruiken op steiger
- (Over)reiken vanaf steiger
- Ongeschikte schoenen
- Struikelen

- Scheef, niet stabiel of niet compleet loopvlak
- Steiger staat niet stabiel

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vouwen

Vallen van een ladder

Voorkom verlies van evenwicht | Zet de ladder goed neer | Voorkom verlies van evenwicht | **Gebruik een goede ladder**

Vallen van een ladder

Gebruik een goede ladder

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met ladders is het belangrijk dat de ladders in orde zijn. In ongeveer **14 van de 20** valongevallen met een ladder was de ladder **niet in goede staat of niet geschikt**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Werken op bovenste deel van uitschuifladder

- Verslijten/verdwenen antislip laddervoet
- Ladder zonder (brede) stabiliteitsbalk
- Ladder met scheuren, roest of schade
- Ladder te klein of te groot
- Gladde treden

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Knippen

Vouwen

Vallen van een vaste steiger

Zorg voor randbeveiliging op de steiger

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk dat er randbeveiliging is en dat die stevig en hoog genoeg is. In ongeveer **10 van de 20** valongevallen met een vaste steiger was de randbeveiliging **niet in orde**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Te veel afstand tussen steiger en muur
- Geen randbeveiliging tijdens opbouwen van steiger
- Geen of verwijderde randbeveiliging
- Onvolledige randbeveiliging tijdens werk
- Te lage randbeveiliging

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vallen van een vaste steiger

Vallen van een vaste steiger

Plaats de steiger stabiel

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk om deze stevig en stabiel neer te zetten. In ongeveer **7 van de 20** valongevallen met vaste steigers **verloor de steiger stabiliteit**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Steiger niet vastgezet aan muur
- Steiger op plek waar deze kan worden aangereden
- Steiger staat op/tegen een ongeschikt oppervlak
- Geen stabilisatiepoten gebruikt
- Niet genoeg schoren

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Knippen

Vallen van een rolsteiger

Vallen van een rolsteiger

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk om goed op een steiger te gaan staan. In ongeveer **14 van de 20** valongevallen met een rolsteiger speelt het **verlies van evenwicht een rol**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging bij anderen mis?

- Klimmen aan de buitenkant van steiger
- Ladder gebruiken op steiger
- (Over)reiken vanaf steiger
- Ongeschikte schoenen
- Struikelen

- Scheef, niet stabiel of niet compleet loopvlak
- Steiger staat niet stabiel

Vouwen

Vallen van een vaste steiger

Vallen van een vaste steiger

Zorg voor steigers in goede staat

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk dat de steigers in orde zijn. In ongeveer **7 van de 20** valongevallen met een vaste steiger was de steiger **niet in goede staat**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging bij anderen mis?

- Aangepaste of niet complete vloerdelen
- Verzwakte vloerdelen of constructie
- Te veel gewicht op steiger
- Beschadigd loopvlak
- Gladde steigervloer

Knippen

Vouwen

Vallen van een rolsteiger

Vallen van een rolsteiger

Zorg voor randbeveiliging op de steiger

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk dat er randbeveiliging is en dat die stevig en hoog genoeg is. In ongeveer **10 van de 20** valongevallen met een rolsteiger was de **randbeveiliging niet in orde**.

Wat ging bij anderen mis?

- Te veel afstand tussen steiger en muur
- Geen randbeveiliging tijdens opbouwen van steiger
- Geen of verwijderde randbeveiliging tijdens werk
- Onvolledige randbeveiliging
- Te lage randbeveiliging

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Vallen van een rolsteiger

Vallen van een rolsteiger

Plaats de steiger stabiel

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk om deze stevig en stabiel neer te zetten. In ongeveer **11 van de 20** valongevallen met een rolsteiger **verloor de steiger stabiliteit**.

Wat ging bij anderen mis?

- Steiger niet vastgezet aan muur
- Steiger op plek waar deze kan worden aangereden
- Steiger staat op/tegen een ongeschikt oppervlak
- Geen stabilisatiepoten gebruikt
- Remmen niet gebruikt of werken niet
- Niet genoeg schoren

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Knippen

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging bij anderen mis?

- Invloed van buitenaf (aanstoten of gebruik van machine)
- Werk dat evenwicht beïnvloedt
- Rommel op het dak
- Nat of glad dak

Voorkom verlies van evenwicht | Let op de staat van het oppervlak | Zorg voor randbeveiliging

Vallen van een dak, vloer of platform

Vallen van een dak, vloer of platform

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken op daken is het belangrijk om goed op het dak te kunnen lopen. In ongeveer **12 van de 20** valongevallen van een dak speelt het verlies van **evenwicht een rol**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Vouwen

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

- Aangepaste of niet complete vloerdelen
- Verzwakte vloerdelen of constructie
- Te veel gewicht op steiger
- Beschadigd loopvlak
- Gladde steigervloer

Wat ging bij anderen mis?

Voorkom verlies van evenwicht | Plaats de steiger stabiel | Zorg voor randbeveiliging | **Zorg voor steigers in goede staat**

Vallen van een rolsteiger

Vallen van een rolsteiger

Zorg voor steigers in goede staat

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met steigers is het belangrijk dat de steigers in orde zijn. In ongeveer **11 van de 20** valongevallen met een rolsteiger was de steiger **niet in goede staat**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Knippen

Vouwen

Vallen van een dak, vloer of platform

Vallen van een dak, vloer of platform

Let op de staat van het oppervlak

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken op daken is het belangrijk dat het oppervlak stevig genoeg is. In ongeveer **15 van de 20** valongevallen van een dak was het oppervlak **niet in goede staat**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Voorkom verlies van evenwicht | **Let op de staat van het oppervlak** | Zorg voor randbeveiliging

Wat ging bij anderen mis?

- Zwakke plekken niet afgeschermd of gemarkeerd
- Dak, vloer of platform in slechte staat of slecht onderhouden
- Dak, vloer of platform te zwaar belast
- Dak, vloer of platform met een zwakke plek

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vallen van een dak, vloer of platform

Vallen van een dak, vloer of platform

Zorg voor randbeveiliging

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken op daken is het belangrijk dat de randbeveiliging compleet en goed genoeg is. In ongeveer **7 van de 20** valongevallen van daken was de **randbeveiliging niet in orde**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Voorkom verlies van evenwicht | Let op de staat van het oppervlak | **Zorg voor randbeveiliging**

Wat ging bij anderen mis?

- Gaten of zwakke plekken in dak niet goed afgeschermd
- Geen of verwijderde randbeveiliging
- Randbeveiliging niet compleet
- Slechte randbeveiliging

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Knippen

Vallen uit een hoogwerker

Gebruik een goede hoogwerker

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met hoogwerkers is het belangrijk dat de hoogwerkers in orde zijn. In ongeveer **11 van de 20** valongevallen met hoogwerkers was de hoogwerker **niet in goede staat of niet geschikt**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Werken vanaf een geïmproviseerd platform
- Aanpassingen aan de hoogwerker door gebruiker
- Verbinding tussen hoogwerker en platform niet stevig en geborgd
- Hoogwerker heeft onvoldoende bereik en laadvermogen
- Randbeveiliging afwezig, onvolledig of buiten gebruik

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vouwen

Vallen uit een hoogwerker

Vallen uit een hoogwerker

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met hoogwerkers is het belangrijk om goed in de hoogwerker te gaan staan. In ongeveer **15 van de 20** valongevallen met een hoogwerker speelt het verlies van **evenwicht een rol**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Klimmen op of hangen over rand hekwerk
- Ladder gebruiken in hoogwerker
- Losse materialen in de werkbak

- Deur staat open op hoogte
- Kapot of geen hekwerk
- (Te) harde wind

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Knippen

Vallen uit een hoogwerker

Zorg voor deskundige besturing

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met hoogwerkers is het belangrijk dat de hoogwerker goed wordt bediend. In ongeveer **2 van de 20** valongevallen met een hoogwerker speelt een **bedieningsfout** een rol.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Hoogwerker niet goed bediend
- Hoogwerker bediend zonder goede training of opleiding
- Weinig of geen toezicht op de veiligheid en manier van werken

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Vouwen

Vallen uit een hoogwerker

Vallen uit een hoogwerker

Plaats de hoogwerker stabiel

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met hoogwerkers is het belangrijk om de hoogwerker stevig en stabiel neer te zetten. In ongeveer **7 van de 20** valongevallen met een hoogwerker **verloor de hoogwerker stabiliteit**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Hoogwerker staat op ongeschikte ondergrond
- Hoogwerker staat op plek waar deze kan worden aangereden
- Niet genoeg plek om de bak te bewegen op hoogte
- Stempels niet of onvoldoende gebruikt

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Knippen

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Wat ging bij anderen mis?

- Geen ruimte voor de werknemer om te bewegen
- Onvoldoende of niet complete randbeveiliging
- Slechte of onveilige toegang tot lading
- Natte of gladde onderdelen
- Slechte of onveilige toegang tot voertuig vanaf laadplaats
- Voertuig slecht bereikbaar door onpraktische beladingbeladingbeladingbe

Knippen

Vouwen

Vallen van een vaste trap

Vallen van een vaste trap

Zorg voor een goede trap

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken op een trap is het belangrijk dat de trap in orde is. In ongeveer **14 van de 20** valongevallen met een trap was de trap **niet in goede staat**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Verkeerde afmetingen van traptreden
- Trap niet stabiel of verwijderd
- Leuning niet functioneel
- Ontbrekende traptreden
- Scheve traptreden
- Leuning afwezig

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Voorkom verlies van evenwicht

Zorg voor goede trap

Vallen van een vaste trap

Vallen van een vaste trap

Voorkom verlies van evenwicht

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken op een trap is het belangrijk om goed op de trap te gaan staan. In ongeveer **14 van de 20** valongevallen met een trap speelt het **verlies van evenwicht** een rol.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Wat ging bij anderen mis?

- Voorwerp of gereedschap gebruikt dat evenwicht beïnvloedt
- Leuning niet gebruikt
- Ongeschikte schoenen
- Beschadigde treden
- Gladde trap
- Rommelige werkomgeving
- Lawaai/afleiding

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Voorkom verlies van evenwicht

Zorg voor goede trap

Knippen

Klimmen waar dat niet hoort

Klim alleen op zaken die daarvoor bedoeld zijn

Waarom is het belangrijk?
Bij werken op hoogte is het belangrijk om alleen te klimmen op dingen die daarvoor bedoeld zijn. In ongeveer **15 van de 20** valongevallen van dingen die niet bedoeld zijn om op te klimmen, was er **geen geschikt voorwerp om op te klimmen** of was de werkplek niet bereikbaar.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Dingen die daarvoor bedoeld zijn

Wat ging bij anderen mis?

- Geen veilige toegang mogelijk
- Niet genoeg werkruimte
- Randbeveiliging ontbreekt of is onvoldoende
- Werken vanaf object niet bedoeld om op te klimmen
- Geen ander klimmaterieel beschikbaar

Vouwen

Vallen van hoogte door een gat in de grond

Beveilig gaten in de grond

Waarom is het belangrijk?
Bij het werken met gaten in de grond is het belangrijk om de gaten goed af te dekken. In ongeveer **18 van de 20** valongevallen met gaten in de grond was de **beveiliging niet in orde**.

Wat ging er vaak bij anderen mis? Voorkom deze valkuilen. z.o.z.

Deze kaart is gebaseerd op een analyse van de ongevalsdatabases Storybuilder en MLVO van het RIVM.
Kijk voor meer informatie op www.lerenvoorveiligheid.nl

Beveilig gaten in de grond

Wat ging bij anderen mis?

- Rommelige of slecht verlichte werkplek
- Gat zit direct achter een deur
- Gat slecht afgedekt of afdekking verwijderd
- Geen randbeveiliging waar dat wel nodig was
- Loopvlak met beschadigingen of scheuren
- Afdekking niet stabiel of niet sterk

Start stapel

Start stapel

Start stapel

Start stapel

Heel goed

Heel goed

Heel goed

Heel goed

Goed

Goed

Goed

Goed

Matig

Matig

Matig

Matig

Slecht

Slecht

Slecht

Slecht

We weten het niet

We weten het niet

We weten het niet

We weten het niet

Niet van toepassing

Niet van toepassing

Niet van toepassing

Niet van toepassing

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl
veiligwerken@rivm.nl

juni 2026

De zorg voor morgen begint vandaag